

Metodika aktivity: „Eroze pod lupou – Metoda I.N.S.E.R.T.“

Časová dotace: 15–20 minut

Cílová skupina: 9. ročník ZŠ / Gymnázia (kvarta)

Téma: Neživá příroda – Geologické děje (Vnější geologické děje: Eroze)

Výukové cíle (vazba na RVP ZV / RVP G)

Po skončení aktivity student:

- **Rozlišuje typy eroze:** Identifikuje větrnou, vodní a ledovcovou erozi a jejich vliv na krajinu (**Výstup RVP ZV: P-9-5-2**).
- **Kriticky pracuje s textem:** Třídí informace podle míry jejich novosti a srozumitelnosti (**Kompetence k učení**).
- **Formuluje otázky:** Identifikuje nejasné pasáže a hledá odpovědi na nepochopené jevy (**Kompetence k řešení problémů**)

Příprava materiálu

Připravte **odborný text o erozi** (cca 1stranu A4). Text by měl obsahovat:

1. Definici eroze (rozrušování povrchu).
2. Typy eroze (eolická – vítr, fluviální – voda, glaciální – ledovec).
3. Vliv člověka na erozi (odlesňování, monokultury na polích).
4. Opatření proti erozi (meze, větrolamy, terasovitá pole).

Postup

Fáze	Činnost vyučujícího	Činnost studentů	Čas
1. Vysvětlení symbolů	Představí tabulku symbolů I.N.S.E.R.T. a napíše je na tabuli.	Připraví si text a tužku na značení do okrajů.	3 min
2. Čtení se značkami	Monitoruje tichou práci. Pobízí žáky, aby se nebáli dávat otázky.	Čtou text a ke každému odstavci/větě dají na okraj jeden ze symbolů.	10 min
3. Záznam do tabulky	Vyzve k překreslení a vyplnění stručné tabulky do sešitu.	Vpisují klíčová slova nebo krátké věty do příslušných sloupců.	2 min

4. Společná diskuze	Zaměří se hlavně na sloupce „-“ (rozpor) a „?“ (nejasnosti).	Diskutují o tom, co je překvapilo a co potřebují dovysvětlit.	3 min
----------------------------	--	---	-------

Tabulka symbolů I.N.S.E.R.T.

Symbol	Význam	Co žák dělá?
✓	Potvrzuji	Tuto informaci jsem už znal/a.
+	Nová informace	Tohle jsem nevěděl/a, je to pro mě nové.
-	Rozpor	Myslel/a jsem si, že je to jinak (je v rozporu s mým věděním).
?	Nerozumím	Této pasáži nerozumím nebo chci vědět víc.

Tipy pro reflexi:

- Pokud má hodně žáků otazník u stejné věci (např. u pojmu *abraze* nebo *expozice svahu*), je to signál pro učitele, že je potřeba tento jev znovu vysvětlit celé třídě.